

PHÁT HUY VAI TRÒ TÍCH CỰC, CHỦ ĐỘNG CỦA ĐỘI NGŨ GIẢNG VIÊN TRẺ TRONG CÔNG TÁC NGHIÊN CỨU, GIẢNG DẠY LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ HIỆN NAY

✍ LÊ QUANG HIỂN* - NGUYỄN VĂN ĐỨC**

Ngày nhận: 13/10/2022

Ngày phản biện: 18/11/2022

Ngày duyệt đăng: 30/11/2022

Tóm tắt: Giảng viên trẻ trong công tác nghiên cứu, giảng dạy lý luận chính trị có vai trò hết sức quan trọng. Họ là lực lượng nối tiếp, kế cận các thế hệ giảng viên đi trước là nhân tố quyết định sự thành công của sự nghiệp cách mạng. Đặc điểm của giảng viên trẻ đều là những giảng viên có tuổi đời, tuổi nghề còn rất trẻ, kinh nghiệm thực tiễn hạn chế, trong khi đó các môn lý luận chính trị rất khó và trừu tượng, đối tượng giảng dạy rất đa dạng, có cả những chuyên gia có chuyên môn cao và giàu kinh nghiệm thực tiễn. Chính vì vậy, giảng viên trẻ cần phát huy vai trò tích cực, chủ động của mình trong công tác nghiên cứu, giảng dạy để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của thực tiễn đào tạo lý luận chính trị hiện nay.

Từ khóa: giảng viên trẻ, nghiên cứu, giảng dạy, lý luận chính trị.

PROMOTING THE ACTIVE AND POSITIVE ROLE OF THE YOUNG LECTURERS IN RESEARCHING AND TEACHING POLITICAL THEORY

Abstract: Young lecturers who are responsible for the mission of studying and teaching theoretical politics play a very important role. They are not only the next force, succeeding the preceding generations of lecturers but also the decisive factor for the success of the revolutionary cause. The characteristics of young instructors are those of very young age, very young profession, limited practical experience, while political logic is difficult and abstract, teaching varied, including experts with high expertise and rich in practical experience. Therefore, young lecturers need to bring into play their active and positive role in the studying and teaching to meet the increasing requirements of teaching and training theoretical politics at present.

Keywords: young teachers, research, teaching, political reasoning.

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của Đảng về vai trò của giảng viên trẻ

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao vai trò quan trọng của công tác giáo dục với sự nghiệp cách mạng. Người coi công tác giáo dục là trách nhiệm hàng đầu của Đảng và chính quyền nhà nước. Người chỉ rõ: “Một dân tộc dốt là một dân tộc yếu, muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội trước hết cần có con người xã hội chủ nghĩa”, mọi công việc của đất nước thành hay bại đều do giáo dục mà ra. Chính vì vậy, trong tư tưởng của Người, việc giáo dục, đào tạo là nhiệm vụ hết sức quan trọng. Để thực hiện được nhiệm vụ quan trọng ấy thì trước hết phải có đội ngũ các nhà giáo, những người làm công tác nghiên cứu, giảng dạy.

Người luôn đặc biệt chú trọng chăm lo xây dựng, bồi dưỡng đội ngũ trí thức quan trọng này. Người viết: “Nhiệm vụ giáo dục rất quan trọng và vẻ vang, vì nếu không có thầy giáo thì không có giáo dục, không có giáo dục, không có cán bộ thì cũng không nói gì đến kinh tế văn hóa”(1). Người cũng đặc biệt

đánh giá cao, tiềm năng trí tuệ của cán bộ trẻ, bởi đây là thế hệ kế cận, là chủ nhân tương lai của đất nước, là nguồn lực quan trọng trong sự nghiệp đổi mới và phát triển đất nước. Người căn dặn: “Đảng ta phải khéo kết hợp cán bộ già với cán bộ trẻ. Không nên coi thường cán bộ trẻ... Còn cán bộ trẻ không được kiêu ngạo, phải khiêm tốn học hỏi các đồng chí già có kinh nghiệm”(2).

Người cũng căn dặn, muốn hoàn thành tốt nhiệm vụ thì mỗi cán bộ, giảng viên phải am hiểu kiến thức chuyên ngành, kỹ năng giảng dạy giỏi, và phải có đạo đức cách mạng. Người luôn nhắc nhở những người làm công tác “huấn luyện” nói chung và giảng viên đào tạo lý luận chính trị nói riêng là phải là người gương mẫu: “Người huấn luyện của Đoàn thể phải làm kiểu mẫu về mọi mặt: tư tưởng, đạo đức, lối làm việc”(3). Về mặt chuyên môn, muốn hoàn thành tốt sứ mệnh của người thầy, thì mỗi cán bộ, giảng

* Học viện Chính trị khu vực I

** Trường Đại học Công đoàn

viên phải không ngừng nỗ lực học tập, nghiên cứu khoa học: “Người huấn luyện phải học thêm mãi thì mới làm được công việc huấn luyện của mình”(4). Về kỹ năng, thái độ trong công việc, người giảng viên cần phải luôn yêu nghề, yêu trường và có ý thức trau dồi kỹ năng sư phạm, là tấm gương về đạo đức, lối sống, luôn tự hào về nghề nhà giáo cao quý: “Thầy cũng như trò, cán bộ cũng như nhân viên, phải thật thà yêu nghề mình. Có gì vẻ vang hơn là nghề đào tạo những thế hệ sau này tích cực góp phần xây dựng chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản?”(5).

Cùng với đó, trong suốt sự nghiệp cách mạng của mình, Người cùng với Đảng, Nhà nước ta đã thực hiện nhiều chính sách đối với đội ngũ nhà giáo. Những lời dạy của Người chính là định hướng tư tưởng quan trọng cho sự nghiệp giáo dục, đào tạo hiện nay.

Thấm nhuần quan điểm ấy, trong những năm qua, Đảng và Nhà nước ta đã có nhiều biện pháp nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, đặc biệt là giảng viên trẻ trong công tác nghiên cứu, giảng dạy lý luận chính trị. Đảng đã ban hành nhiều chủ trương, chính sách trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo trong đó có các chính sách hướng tới đội ngũ cán bộ, giảng viên, trong đó có đội ngũ giảng viên trẻ như: Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 Ban Chấp hành Trung ương về “Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”. Quyết định số 89/QĐ-TTg, ngày 18-1-2019, của Thủ tướng Chính phủ, “Phê duyệt Đề án nâng cao năng lực đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý các cơ sở giáo dục đại học đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo giai đoạn 2019 - 2030” với mục tiêu hướng tới đào tạo, xây dựng đội ngũ cán bộ, giảng viên giảng dạy lý luận chính trị đủ về số lượng, hợp lý về cơ cấu, có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức nghề nghiệp mẫu mực, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cao, có năng lực sư phạm, phong cách làm việc khoa học đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ và hội nhập quốc tế.

Tại đại hội XIII, Đảng ta cũng xác định: “Phát triển nguồn nhân lực, giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu nhân lực chất lượng cao của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư và hội nhập quốc tế là một trong những nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm” (6). Đại hội cũng khẳng định giải pháp nâng cao chất lượng

đội ngũ nhà giáo là khâu then chốt có tính quyết định để thực hiện mục tiêu phát triển giáo dục, đồng thời nhấn mạnh phải: “Chú trọng đào tạo, đào tạo lại đội ngũ giáo viên đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo” (7).

Như vậy, có thể nhận thấy vai trò quan trọng của đội ngũ cán bộ, giảng viên làm công tác đào tạo, bồi dưỡng, đặc biệt là đội ngũ cán bộ giảng viên trẻ giảng dạy các môn lý luận chính trị. Chính vì vậy, nhiệm vụ xây dựng đội ngũ cán bộ, giảng viên luôn được Đảng và Nhà nước đặc biệt quan tâm. Đây sẽ là đội ngũ đi đầu trong lĩnh vực nghiên cứu lý luận để đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo đáp ứng yêu cầu khởi nghiệp, đổi mới, phát triển của đất nước hiện nay và trong tương lai.

2. Thực trạng đội ngũ giảng viên trẻ trong công tác nghiên cứu, giảng dạy các môn lý luận chính trị hiện nay

Đối tượng học tập các môn lý luận chính trị có tính chất rất rộng và đặc thù, bao gồm: sinh viên đại học cao đẳng, cán bộ Đảng viên từ Trung ương đến cơ sở, cán bộ lãnh đạo, quản lý đang làm việc trong các cơ quan, doanh nghiệp nhà nước,... ở nhiều độ tuổi, chức vụ, trình độ khác nhau, có nhiều kinh nghiệm thực tế, đôi khi là chuyên gia trong lĩnh vực mà họ đang đảm nhiệm. Ngoài ra, các môn lý luận chính trị thường rất tổng quát, trừu tượng, cần rất nhiều thời gian nghiên cứu, chiêm nghiệm từ thực tiễn. Vì vậy, yêu cầu đối với các giảng viên, đặc biệt là giảng viên trẻ giảng dạy lý luận chính trị là rất cao. Trong khi đó, giảng viên trẻ nghiên cứu và giảng dạy các môn lý luận chính trị đều là những giảng viên có tuổi đời, tuổi nghề còn rất trẻ, kinh nghiệm thực tiễn hạn chế, để truyền tải được những kiến thức lý luận tới học viên một cách sinh động, dễ hiểu, mang tính thực tiễn cao không phải là điều đơn giản. Tuy nhiên, giảng viên trẻ cũng có những lợi thế của mình để nắm bắt cơ hội và phát triển tiềm năng, phục vụ nhiệm vụ giảng dạy lý luận chính trị và nghiên cứu khoa học trong giai đoạn hiện nay.

2.1. Ưu điểm

Nhìn chung, ưu điểm nổi bật của cán bộ giảng viên trẻ giảng dạy lý luận chính trị hiện nay đều là các cán bộ năng động, nhiệt huyết, có ý chí phấn đấu, có chuyên môn tốt, nhanh nhạy với cái mới. Đây là một lợi thế của họ trong điều kiện giáo dục đào tạo mang tính toàn cầu, đòi hỏi ngày càng có tri thức rộng, đa lĩnh vực.

Về năng lực, hiện nay cán bộ trẻ đang nghiên cứu và giảng dạy các môn lý luận chính trị là đối tượng được tuyển dụng và đào tạo hết sức bài bản tại những cơ sở đào tạo uy tín trong và ngoài nước. Họ được tiếp cận những tri thức mới, được hướng dẫn, học hỏi bởi những giáo sư, tiến sĩ đầu ngành, giàu kinh nghiệm; thường xuyên được quan tâm đưa đi bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ, liên tục được tập huấn cập nhật kiến thức mới, cập nhật các đường lối, nghị quyết của Đảng vào bài giảng nên họ có nhiều thuận lợi trong việc nắm vững kiến thức, hiểu hơn về các kiến thức chuyên ngành, liên ngành, nắm vững chủ trương, đường lối của Đảng trên các lĩnh vực có liên quan. Ngoài ra, lực lượng giảng viên trẻ có trình độ ngoại ngữ và tin học ngày càng cao, nên trong quá trình nghiên cứu, giảng dạy, họ dễ dàng tìm được tài liệu trong và ngoài nước phục vụ cho quá trình đào tạo. Đây cũng là tiền đề để giảng viên trẻ có cơ hội nâng cao năng lực, trình độ bản thân nhanh hơn so với các thế hệ trước đây.

Về kỹ năng, ưu điểm của đội ngũ giảng viên trẻ là phát huy tư duy sáng tạo, sự linh hoạt trong nghiên cứu và giảng dạy. Họ có khả năng tiếp thu nhanh và áp dụng nhiều phương pháp giảng dạy, đưa ra các hình thức học tập đa dạng, phong phú, phù hợp với mục tiêu chung của chương trình đào tạo bồi dưỡng và bám sát đối tượng học viên. Các môn lý luận chính trị thường được đánh giá là nặng về lý thuyết, rất khó và khá khô khan. Việc dễ tiếp thu và kết hợp, vận dụng linh hoạt các phương pháp mới giúp cho việc nghiên cứu, giảng dạy của giảng viên trẻ trở nên sinh động, phong phú hơn, từ đó, biến quá trình nghiên cứu, đào tạo thành tự đào tạo và lôi cuốn, hứng thú với cả giảng viên và các đối tượng học viên. Bên cạnh đó, giảng viên trẻ cũng là những người tiên phong trong việc ứng dụng công nghệ thông tin vào nghiên cứu, giảng dạy như sử dụng biểu đồ, sơ đồ, PowerPoint, clip, hình ảnh... khiến bài giảng trở nên gần gũi, sinh động hơn. Điều đó góp phần tạo sự chuyển biến mạnh mẽ, nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng các môn lý luận chính trị.

Về thái độ, hầu hết đội ngũ giảng viên trẻ giảng dạy lý luận chính trị luôn luôn có ý thức trau dồi bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức nghề nghiệp, trung thành với sự nghiệp cách mạng, là những người có hoài bão, ước mơ, nhiệt huyết. Họ đều là những người trẻ, yêu nghề, nguyện hết mình cống hiến vì công việc và ý thức được tầm quan trọng của công

việc đào tạo mà mình đang đảm nhiệm. Chính vì vậy, trước yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra trong giai đoạn mới, đội ngũ giảng viên trẻ luôn có thái độ đúng đắn trong việc tự nghiên cứu, bồi dưỡng, rèn luyện nhằm nâng cao năng lực của bản thân.

2.2. Nhược điểm

Tuy nhiên, do có tuổi nghề chưa cao, thậm chí nhiều đồng chí còn mới vào nghề, chính vì vậy, cán bộ trẻ giảng dạy lý luận chính trị vẫn còn có những hạn chế về năng lực nghiên cứu và giảng dạy.

Có thể nhận thấy cán bộ trẻ có kiến thức thực tế còn hẹp. Họ được đào tạo hết sức bài bản về lý thuyết, các kiến thức khoa học chuyên ngành, nhưng do chưa có nhiều kinh nghiệm thực tế, nên hầu như việc áp dụng những kiến thức đã học để phân tích, xử lý các thông tin, sự kiện thực tế còn nhiều lúng túng và thiếu linh hoạt. Điều này cũng gây khó khăn cho cán bộ trẻ cả trong nghiên cứu và giảng dạy. Họ có thể phân tích lý thuyết tốt, phương pháp giảng dạy nghiên cứu bài bản, nhưng đôi khi vẫn thiếu sự thuyết phục bởi “thiếu những dẫn chứng mang tính trải nghiệm lịch sử, thiếu những ví dụ lịch sử mang tính sinh động và thiếu đi “hơi thở” thực sự của đời sống kinh tế - chính trị - xã hội đã và đang diễn ra hàng ngày, hàng giờ xung quanh những quan điểm lý luận đó” (8). Việc lựa chọn các thông tin, các vấn đề để đưa vào nghiên cứu, giảng dạy lý luận cũng gặp khó khăn bởi trong thời đại hội nhập quốc tế hiện nay, đời sống thực tiễn có muôn vàn sự kiện, hiện tượng đang diễn ra, đòi hỏi cán bộ trẻ phải biết lựa chọn, sàng lọc những sự kiện, vấn đề, hình ảnh... phù hợp để minh chứng và làm rõ những quan điểm lý luận vốn khô khan, trừu tượng. Kiến thức liên ngành của họ tuy rộng nhưng chưa sâu, nên đôi khi cán bộ trẻ sẽ gặp khó khăn trong việc diễn giải, chứng minh, liên kết các vấn đề. Đặc biệt là trong quá trình giảng dạy, do bị giới hạn về thời gian, họ khó có thể đào sâu kiến thức để diễn giải, minh chứng và truyền cảm hứng cho học viên.

Bên cạnh đó, nghiệp vụ sư phạm của cán bộ trẻ cũng bộc lộ một số hạn chế. Đôi khi, để khóa lấp những thiếu sót về kiến thức, một số giảng viên trẻ thường lạm dụng kỹ thuật trình chiếu, hoặc quá nhiều phương pháp giảng dạy nên bài giảng không đi sâu được vào vấn đề trọng tâm, cốt lõi của bài giảng.

Cùng với sự hạn chế về kiến thức thực tiễn và kinh nghiệm, một bộ phận giảng viên trẻ vẫn còn

nặng truyền đạt kiến thức, phương pháp giảng dạy chủ yếu là thuyết trình, ít chú ý đến sự phản hồi hai chiều giữa học viên và giảng viên. Đôi khi, do thiếu tự tin, họ đưa toàn bộ giáo trình vào bài giảng mà không có sự phát triển về kiến thức. Điều này làm cho học viên bị thụ động, không phát huy được tính tích cực, sáng tạo, hoặc sẽ cảm thấy mệt mỏi và không tập trung vào nội dung bài giảng. Ngược lại, việc trao đổi một chiều khiến giảng viên trẻ không nắm được thực tiễn những lý thuyết đó đang được triển khai ở cơ sở như thế nào, không học hỏi được các kinh nghiệm thực tiễn từ học viên để trau dồi thêm kiến thức của mình. Ngoài ra, một bộ phận cán bộ, giảng viên trẻ chưa nhận thức đúng về mối quan hệ giữa nghiên cứu khoa học và giảng dạy nên vẫn còn hiện tượng lười đọc, lười nghiên cứu khoa học.

Hiện nay, sự phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ cùng với sự đổi mới trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo đã và đang đặt ra những yêu cầu ngày càng cao về năng lực giảng dạy cho cán bộ trẻ. Từ những nhìn nhận về thực trạng ưu điểm và hạn chế của mình, đội ngũ giảng viên trẻ cần tích cực, chủ động để có phương hướng bồi dưỡng, rèn luyện, đáp ứng yêu cầu cấp bách về giảng dạy lý luận chính trị của Đảng hiện nay.

3. Giải pháp phát huy vai trò tích cực, chủ động của đội ngũ giảng viên trẻ trong công tác nghiên cứu, giảng dạy các môn lý luận chính trị ở nước ta hiện nay

Để đáp ứng nhiệm vụ đào tạo, giảng dạy lý luận chính trị hiện nay, giảng viên trẻ cần ý thức được vai trò, trách nhiệm của mình, đồng thời phát huy tính chủ động, tích cực, sáng tạo trong công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học. Để làm được điều này, giảng viên trẻ cần thực hiện tốt một số nội dung như sau:

3.1. Nâng cao bản lĩnh chính trị và đạo đức nghề nghiệp

Phẩm chất chính trị và đạo đức cách mạng là yếu tố luôn cần phải có đối với một cán bộ làm công tác nghiên cứu và giảng dạy, đặc biệt là giảng viên trẻ giảng dạy lý luận chính trị. Bởi trong thời đại toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế như ngày nay, với những phương tiện thông tin vô cùng hiện đại, cán bộ trẻ sẽ được tiếp cận với rất nhiều luồng tư tưởng, thông tin khác nhau. Nếu không có bản lĩnh chính trị vững vàng, đặc biệt nếu không lấy chủ nghĩa Mác -

Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh làm hệ quy chiếu thì rất dễ lung lay, suy yếu, nảy sinh nhiều vấn đề tiêu cực về tư tưởng chính trị, xã hội phức tạp, từ đó không đáp ứng được công tác chuyên môn, thậm chí gây ảnh hưởng xấu đến nghiên cứu, giảng dạy. Bởi vậy, giảng viên trẻ giảng dạy lý luận chính trị cần thường xuyên trang bị cho mình bản lĩnh chính trị vững vàng, để trong bất kỳ hoàn cảnh khó khăn nào, họ phải là những chiến sỹ tiên phong trong lĩnh vực văn hóa tư tưởng, là người tiếp nối truyền thống của dân tộc, đấu tranh với những tư tưởng sai trái, thù địch.

Cùng với việc nâng cao phẩm chất chính trị, cán bộ, giảng viên trẻ còn phải có đạo đức cách mạng trong sáng. Đó là lòng yêu nghề, tâm huyết và trách nhiệm với những nhiệm vụ mà nghề nghiệp đặt ra, cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, để nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, sẵn sàng học hỏi, lấy trách nhiệm phụng sự Tổ quốc, phụng sự nhân dân làm mục tiêu phấn đấu suốt đời. Đây cũng là nhiệm vụ phải rèn luyện thường xuyên, lâu dài. Bởi lẽ, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, “Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong”. Và chỉ khi thực hiện được điều này, những giảng viên trẻ mới vững vàng vượt qua trước mọi khó khăn, cám dỗ để làm tròn bổn phận, trách nhiệm nhà giáo của mình.

3.2. Bồi dưỡng năng lực chuyên môn giảng dạy, nghiên cứu khoa học

Gốc của lý luận chính là đời sống. Lý luận mà không có thực tiễn là lý luận suông, thực tiễn mà không có lý luận là thực tiễn mù quáng. Chính vì vậy, giảng viên trẻ cần phải đưa được những kiến thức của mình vào thực tiễn nghiên cứu, thực tiễn bài giảng để giải quyết các vấn đề của đời sống xã hội, đồng thời kết hợp nhuần nhuyễn giữa lý luận và thực tiễn để nâng cao hiệu quả trong công tác nghiên cứu và giảng dạy. Bên cạnh đó, với tốc độ phát triển của cách mạng khoa học như hiện nay, nhiều lý thuyết đã bị thực tiễn vượt qua, nhiều vấn đề thực tiễn mới nảy sinh đặt ra rất nhiều vấn đề cần làm sáng tỏ, nếu cán bộ trẻ không chịu thường xuyên bồi dưỡng, cập nhật kiến thức chuyên môn và các kiến thức liên ngành thì sẽ trở nên lạc hậu, lỗi thời, thậm chí không còn phù hợp nữa.

Để làm được điều này đòi hỏi cán bộ trẻ phải không ngừng nỗ lực trau dồi kiến thức để bản thân

vững về chuyên môn, thấu đáo về lý luận, nắm rõ thực tiễn kinh tế xã hội trong và ngoài nước, từ đó có những phân tích, đánh giá khách quan đúng đắn, làm sáng tỏ vấn đề nghiên cứu. Việc thường xuyên tự bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cần thiết qua việc đọc sách, tích cực nghiên cứu khoa học sẽ giúp bản thân cán bộ trẻ không bị tụt hậu so với sự tiến bộ của kinh tế xã hội. Việc nghiên cứu khoa học, lấy kết quả của quá trình nghiên cứu khoa học đưa vào bài giảng của mình cũng là một cách để làm bài giảng của cán bộ trẻ thêm phong phú sinh động.

Cùng với đó, bằng cách sáng tạo những bài giảng hay, liên hệ được với tình hình thực tiễn thế giới, đất nước, địa phương, thông qua việc trao đổi với các chuyên gia, người hướng dẫn hoặc chính với học viên, giảng viên trẻ sẽ trau dồi thêm những kiến thức thực tiễn, kiến thức liên ngành để bổ trợ cho chuyên môn của mình. Đồng thời, cán bộ trẻ cần học hỏi, tìm hiểu sâu các kiến thức liên ngành để có cái nhìn bao quát, toàn diện hơn về những vấn đề đặt ra.

Giảng viên trẻ cũng cần tích cực, chủ động đề xuất và tham gia các lớp đào tạo bồi dưỡng kiến thức, các khóa học ngắn hạn, các lớp nâng cao nghiệp vụ sư phạm, kỹ năng giảng dạy... để nâng cao trình độ và năng lực sư phạm.

3.3. Đổi mới phương pháp nghiên cứu, giảng dạy lý luận chính trị

Nghiên cứu khoa học và giảng dạy là hai nhiệm vụ có quan hệ hết sức chặt chẽ với nhau. Nghiên cứu khoa học có vai trò đặc biệt quan trọng trong việc nâng cao trình độ chuyên môn, bồi dưỡng kiến thức bản thân để góp phần nâng cao chất lượng đào tạo bồi dưỡng và ngược lại, quá trình đào tạo bồi dưỡng sẽ giúp phát hiện những vấn đề mới để phục vụ cho nhiệm vụ nghiên cứu khoa học. Vì vậy, giảng viên trẻ cần nâng cao nhận thức của mình về vai trò của việc đổi mới phương pháp nghiên cứu khoa học song song với việc đổi mới phương pháp giảng dạy, từ đó từng cán bộ cần tự giác, tích cực, phát huy tính sáng tạo trong cả hai nhiệm vụ của mình.

Trước hết, cán bộ trẻ cần nắm vững kỹ năng sư phạm, biết cách đặt vấn đề ngắn gọn, hấp dẫn, triển khai vấn đề logic, diễn đạt vấn đề trôi chảy, đồng thời đổi mới phương pháp giảng dạy “lấy người học làm trung tâm”, tăng cường tương tác, đối thoại với

học viên trong quá trình giảng dạy với mục tiêu phát huy tính tích cực, chủ động, sự sáng tạo, kinh nghiệm thực tiễn của học viên. Để làm được điều này, giảng viên trẻ cần thường xuyên rèn luyện kỹ năng truyền đạt, kỹ năng tổ chức lớp học, kỹ năng sáng tạo trong phương pháp giảng dạy để tăng tính nhạy bén, tính sáng tạo, từ đó thúc đẩy chất lượng và hiệu quả của việc dạy và học. Trong quá trình giảng dạy, giảng viên trẻ cần thường xuyên cập nhật kiến thức mới; nội dung giảng dạy phải gắn chặt và phù hợp với yêu cầu thực tiễn.

Bên cạnh đó, giảng viên trẻ cần ý thức được sự cần thiết của nghiên cứu khoa học, gắn nhiệm vụ nghiên cứu khoa học với mục tiêu phát triển bản thân, từ đó nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học. Thường xuyên đọc sách, nghiên cứu các công trình khoa học có liên quan, tham gia vào các đề tài nghiên cứu, viết bài khoa học,... để nâng cao trình độ, kỹ năng và kiến thức thực tế. Chủ động phát huy năng lực tự học, tự nghiên cứu, tự đặt vấn đề và giải quyết vấn đề ngay trong thực tiễn cuộc sống.

4. Kết luận

Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 hiện nay có tác động mạnh mẽ đến kinh tế xã hội nói chung và hoạt động giáo dục đào tạo nói riêng. Để thích nghi trong bối cảnh mới, đòi hỏi người cán bộ, giảng viên trẻ làm nghiên cứu, giảng dạy lý luận chính trị phải hiểu rõ vai trò, trách nhiệm của mình, nâng cao hơn nữa tình yêu nghề, trách nhiệm nghề nghiệp nhằm đào tạo đội ngũ trí thức “vừa hồng, vừa chuyên”, góp phần hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ công nghiệp hóa, hiện đại hóa và phát triển đất nước. □

Tài liệu tham khảo

- (1) *Hồ Chí Minh Toàn tập*, NXB Chính trị quốc gia, H. 2011, tập 10, tr.345
- (2) *Hồ Chí Minh về công tác Đảng, công tác chính trị trong các lực lượng vũ trang nhân dân*, NXB Quân đội nhân dân, H1990, tr.105.
- (3), (4). *Hồ Chí Minh Toàn tập*, NXB Chính trị quốc gia, H. 20, tập 6, tr.56
- (5) *Hồ Chí Minh toàn tập*, NXB Chính trị quốc gia, H. 20, tập 14, tr.2, 403.
- (6) *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Sđd, t. I, tr.232-234.
- (7) *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Sđd, t. I, tr.232
- (8) Võ Minh Hùng (2014), *Một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy các môn lý luận chính trị của các trường cao đẳng, đại học ở nước ta hiện nay*, Tạp chí Giáo dục, số Đặc biệt, kỳ 2 tháng 5/2019; tr.297.